

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Ministerul Fondurilor Europene

**Acord cadru pentru evaluarea instrumentelor structurale
în perioada 2011-2015**

Lot 1 – Evaluări, Contract subsecvent nr. 5/23/07.03.2013

„Evaluarea ex-ante a Acordului de Parteneriat 2014-2020”

Rezumat executiv

Aprilie 2015

Valoarea contractului: 1.342.050,00 lei fără TVA
Durata contractului: 21 de luni, 3 săptămâni și 4 zile

Informații referitoare la document:

Data: 15 aprilie 2015
Versiunea: 2.0
Stare (proiect / supus aprobării / aprobat): Final

Istoricul modificărilor documentului

Versiunea	Data	Conținutul modificării
1.0	31.12.2014	Prima versiune original
2.0	15.04.2015	Versiunea finală inclusiv comentariile părților interesate și aprobarea Comitetului de Coordonare a Evaluării

Autori:

Ecorys Nederland BV

Mark BARRETT	<i>Lider de echipă</i>
Daniel NIGOHOSYAN	Expert
Liliana LUCACIU	Expert
Iglika VASSILEVA	Expert
Myriam PEREZ ANDRADA	Expert
Radoslaw PIONTEK	Expert
Mihaela CONSTANTINESCU	Expert
Victor NICOLAESCU	Expert
Ralitsa SIMEONOVA-GANEVA	Expert
Valentin DRAGOMIR	Expert
Liviu VLAD	Expert
Julia DJAROVA	<i>Director de Proiect</i>

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Evaluarea ex-ante a Acordului de Parteneriat 2014-2020

Rezumat executiv

Ministerul Fondurilor Europene, România

București, Aprilie 2015

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Rezumat executiv al proiectului

Contextul strategic

În data de 6 august 2014, Comisia Europeană a aprobat Acordul de Parteneriat cu România pentru perioada 2014-2020. Această înțelegere a constituit momentul cheie a peste 18 luni de muncă a oficialilor și factorilor interesați din țară. La adoptarea acestuia, Comisia a declarat:

„Comisia Europeană a adoptat un „Acord de Parteneriat” cu România, în care este stabilită strategia pentru utilizarea optimă, la nivel național, a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții. Acordul de azi pregătește terenul pentru investirea a 23 de miliarde de euro reprezentând totalul finanțării din cadrul Politicii de Coeziune pe perioada 2014-2020. [...] România primește, de asemenea, 8 miliarde de euro pentru dezvoltarea rurală și 168 milioane de euro pentru sectorul de pescuit și pentru cel maritim.”

Comentând cu privire la adoptare, comisarul pentru Politica regională, Johannes Hahn, a declarat: „[...] azi am adoptat un plan de investiții strategic, vital, care așază România pe calea creării de locuri de muncă și a creșterii economice în următorii 10 ani. Acest Acord de Parteneriat reflectă determinarea comună a Comisiei Europene și a României de a utiliza în modul cel mai eficient fondurile Uniunii Europene – investițiile noastre trebuie să aibă caracter strategic, în conformitate cu noua politică de coeziune – care să vizeze în mod preponderent economia reală, creșterea economică sustenabilă și investițiile în oameni. Însă obiectivul major îl reprezintă calitatea intervențiilor, iar în lunile următoare suntem pe deplin dedicați să negociem cel mai bun rezultat posibil în ceea ce privește investițiile realizate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții pentru perioada 2014-2020. În scopul asigurării implementării unor programe de bună calitate este nevoie de angajament din partea tuturor celor implicați.”

În declarația Comisiei se mai arată că „investițiile Uniunii Europene vor contribui la combaterea șomajului și vor stimula competitivitatea și creșterea economică prin sprijinirea inovării, formării profesionale și a învățământului în municipii, orașe și zone rurale. Acestea vor promova, de asemenea, spiritul antreprenorial, vor combate excluziunea socială și vor contribui la dezvoltarea unei economii prietenoase din punct de vedere al mediului înconjurător și în care resursele sunt utilizate eficient.”

Pentru dezvoltarea Acordului de Parteneriat, România a luat decizia de a contracta o evaluare ex-ante ca metodă independentă de îmbunătățire a coerenței și calității documentului. Evaluatorii ex-ante au fost solicitați să răspundă la trei seturi de întrebări care se raportează la:

1. coerența internă și externă a Acordului de Parteneriat 2014-2020;
2. capacitatea administrativă a autorităților și a beneficiarilor;
3. sistemele electronice pentru schimbul de informații între autorități și beneficiari.

Acest raport acoperă toate aspectele privind procesul de elaborare a Acordului de Parteneriat de la primul document consultativ din data de 31 mai 2013 și până la versiunea finală a Acordului de Parteneriat 2014-2020 aprobat în data de 06 august 2014.

Primul document consultativ pentru Acordul de Parteneriat a fost structurat în jurul obiectivelor tematice (OT) și de la bun început a identificat clar obiectivele Strategiei Europa 2020 și și-a bazat răspunsul strategic pe efortul întreprins în vederea atingerii țintelor naționale Europa 2020. Programul Național de Reformă a fost abordat ulterior în versiunile proiect ale Acordului de Parteneriat care au fost dezvoltate pe baza orientărilor metodologice furnizate de către Comisie, în special în domeniile precum competitivitatea, sărăcia și excluziunea socială. În versiunile ulterioare ale Acordului de Parteneriat au fost, de asemenea, integrate strategii sectoriale, făcând referire în detaliu la anumite strategii sectoriale și la modul în care abordarea și răspunsurile prezentate în Acord s-au bazat pe aceste strategii subiacente.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Selectarea obiectivelor tematice

Necesitatea alocării de fonduri în cadrul tuturor celor 11 obiective tematice și importanța utilizării acestora a fost susținută de punctele de vedere exprimate de către Comisia Europeană:

- În cadrul tuturor obiectivelor tematice trebuie programate acțiuni, conform recomandării prevăzute în Documentul de poziție al Comisiei Europene pentru dezvoltarea Acordului de Parteneriat cu România;
- Investițiile soft – în cadrul obiectivelor tematice în domeniul social (obiectivele tematice 8-10), al obiectivelor tematice în domeniul competitivității (obiectivele tematice 1-3) și al obiectivului tematic în domeniul capacității instituționale (obiectivele tematice 11) – sunt evidențiate în documentele strategice ale Uniunii Europene (Documentul de poziție, Recomandările Specifice de Țară) și în cele dintre România și Uniunea Europeană (Programul Național de Reformă);
- Rolul investițiilor hard este, de asemenea, recunoscut în îndeplinirea cerințelor Uniunii Europene, a angajamentelor internaționale, precum și pentru a asigura locuri de muncă durabile și creștere economică care se bazează pe infrastructură corespunzătoare de transport și mediu.

Având în vedere faptul că Documentul de poziție¹ a indicat că se așteaptă ca toate cele 11 obiective tematice să fie abordate în Acordul de Parteneriat cu România, introducerea sa în Capitolul 1.3 a justificat această selecție prin necesitatea evidentă de a utiliza toate cele 11 obiective tematice și prin alinierea acestora la provocările identificate și descrise în Capitolul 1.1, ca și prin descrierea considerațiilor și constrângerilor care au dus la distribuirea fondurilor în cadrul obiectivelor tematice.

Se consideră că pentru provocările cu care se confruntă România este necesar să se abordeze toate obiectivele tematice și Guvernul României, prin Acordul de Parteneriat, demonstrează în mod clar atât necesitatea cât și răspunsul strategic.

Coerența internă

De la documentul consultativ inițial și până la a doua versiune oficială revizuită care a fost aprobată de către Comisia Europeană, Acordul de Parteneriat s-a aflat într-un proces continuu de îmbunătățire. Pe parcursul elaborării acestuia, documentul a devenit mult mai orientat, atât în ceea ce privește coerența internă, cât și logica intervenției.

- Provocările majore au fost identificate și abordate pe larg prin prisma obiectivelor tematice selectate; analiza a fost construită pe cinci provocări care au fost introduse de către Guvernul României în prima versiune oficială (11 septembrie 2013): (I) Competitivitatea, (II) Oamenii și societatea, (III) Infrastructura, (IV) Resursele, (V) Administrația și guvernarea;
- Structura programului a fost coerentă, relevantă și bazată pe lecțiile învățate din perioada de programare anterioară (atât din România cât și din alte state membre ale Uniunii Europene);
- Mai multe date statistice relevante au fost incluse în analiză în timpul elaborării Acordului de Parteneriat, ceea ce a crescut în mod semnificativ profunzimea și calitatea analizei;
- Claritatea a reprezentat o problemă de-a lungul procesului de elaborare a Acordului de Parteneriat și, deși documentul final aprobat ar putea beneficia în continuare de simplificare și scurtare, acest aspect s-a îmbunătățit în mod semnificativ de-a lungul procesului, de exemplu în ceea ce privește coerența obiectivelor, a țintelor, a situației actuale, Europa 2020, cât și a Recomandărilor Specifice de Țară;
- De asemenea, legăturile dintre nevoile de dezvoltare și prioritățile de investiții propuse s-au îmbunătățit de-a lungul procesului; cu toate acestea, pentru nevoile de dezvoltare identificate variază puterea și nivelul de detaliere .

¹ Poziția serviciilor Comisiei cu privire la dezvoltarea unui Acord de parteneriat și a unor programe în România în perioada 2014-2020 (Ares(2012)1240252 - 19/10/2012) - Anexa 2.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Alocarea resurselor financiare

Cea mai mare parte a resurselor a fost alocată pentru promovarea transportului durabil și va fi finanțată în principal din Fondul de Coeziune și Fondul European de Dezvoltare Regională. Identificarea blocajelor importante în ceea ce privește creșterea și ocuparea forței de muncă, legate de inadvertențele din rețeaua de transport, precum și a proiectelor majore de transport reprezintă justificarea furnizată pentru ponderea mare a acestei priorități (aproape 1/4) în toate finanțările din Fondurile Europene Structurale și de Investiții.

Resursele alocate pentru protecția mediului au reprezentat al doilea cel mai mare element din bugetul indicativ de finanțare din Fondurile Europene Structurale și de Investiții în România. Pe lângă politicile de mediu care trebuie să fie consolidate în România, ponderea mare în finanțarea totală din Fondurile Europene Structurale și de Investiții a fost determinată și de costurile ridicate destinate respectării depline de către România a Directivei Comisiei Europene privind calitatea apei potabile și directivele Comisiei privind tratarea apelor urbane reziduale.

Competitivitatea, agricultura, precum și pescuitul și acvacultura au urmat în ceea ce privește finanțarea din Fondurile Europene Structurale și de Investiții. Importanța acestora este legată de potențialul mare al creșterii competitivității sectorului de afaceri și a mediului de afaceri, precum și de importanța încă mare a sectorului agricol pentru economia românească și de necesitatea persistentă a reformării acestuia.

Importanța relativă a obiectivelor tematice 4, 9 și 3 provine din provocările majore cu care se confruntă țara în domeniile respective de intervenție și este, de asemenea, în conformitate cu cerințele de concentrare tematică a fondurilor Uniunii Europene, formalizate în Regulamentul general al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții (Regulamentul nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului).

Modelul HEROM fost utilizat pentru a prognoza impactul preconizat al fondurilor per alocare – către (1) infrastructură, (2) sprijin direct și (3) resurse umane – pentru a determina dacă alocarea va da un randament optim.

Toate regiunile România, cu excepția Regiunii București-Ilfov, sunt mai puțin dezvoltate², Regiunea București-Ilfov încadrându-se în categoria "mai dezvoltată"³. Alocarea financiară este în conformitate cu cerințele de concentrare tematică așa cum sunt acestea stipulate pentru Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European.

Coerența externă

Acordul de Parteneriat furnizează o imagine macroeconomică de ansamblu și face referire la angajamentele internaționale. Este stabilită în mod clar legătura dintre Acordul de Parteneriat, cele cinci provocări de dezvoltare identificate, cu țintele Europa 2020 și cu Recomandările Specifice de Țară.

Reformele prioritare din cadrul Programului Național de Reformă sunt prezentate sub formă tabelară în relație directă cu provocările de dezvoltare corespunzătoare (Capitolul 1.1).

Recomandările Specifice de Țară sunt prezentate pentru fiecare provocare și, după caz, în textul analizei. Prioritățile sunt direct relaționate de principalele provocări.

Capacitatea administrativă

Capacitatea administrativă insuficientă este considerată unul dintre principalii factori care contribuie la nivelul redus de absorbție în perioada de programare 2007-2013; România a fost în mod constant pe cea mai joasă poziție în clasamentele Uniunii Europene în ceea ce privește Fondurile Structurale și de Coeziune.

² < 75% din media la nivel UE a PIB pe cap de locuitor.

³ > 90% din media la nivel UE a PIB pe cap de locuitor.

În acest context, Ministerul Fondurilor Europene a solicitat o evaluare a capacității administrative a instituțiilor responsabile cu gestionarea fondurilor europene ca parte a acestei evaluări ex-ante, proiectată în două etape: (1) o primă evaluare aferentă perioadei 2007-2013 pentru a identifica lecțiile învățate care ar putea fi folosite pentru îmbunătățirea capacității administrative în procesul pregătirii noii perioade de programare și (2) o actualizare a primei evaluări la finalul procesului de programare pentru perioada 2014-2020, cu scopul de a surprinde progresul înregistrat.

Evaluarea trebuie să răspundă la întrebarea: „*Este capacitatea administrativă a autorităților și a beneficiarilor suficientă pentru o implementare corespunzătoare a fondurilor Cadrului Strategic Comun?*”

Primele răspunsuri au fost furnizate în septembrie 2013 și au fost incluse în Primul raport intermediar de evaluare privind capacitatea administrativă a autorităților și beneficiarilor identificându-se problemele cheie și slăbiciunile, care urmau să fie abordate. În primul raport de evaluare au fost formulate unsprezece recomandări.

Actualizarea evaluării efectuată în decembrie 2014 a evidențiat faptul că toate cele unsprezece recomandări au fost abordate în Programele Operaționale 2007-2013 prin acțiuni directe, sau, în cazul perioadei 2014-2020, prin planuri și mecanisme pentru acțiuni viitoare. Totuși, toate recomandările rămân valabile, în unele cazuri recomandări mai concrete au fost formulate în conformitate cu măsurile deja luate.

Recomandăm insistent să fie discutate în continuare concluziile și recomandările raportului cu autoritățile relevante, factorii de decizie și grupurile de experți, în scopul identificării modalităților pentru a asigura coerența și sustenabilitatea măsurilor planificate sau întreprinse pentru fiecare recomandare.

Raportul de evaluare actualizat a oferit două instrumente „personalizate” pentru dezvoltarea continuă a capacității administrative: (1) listele de verificare a capacității administrative și (2) baza de date a indicatorilor pentru capacitatea administrativă. Aceste instrumente permit Ministerul Fondurilor Europene proiectarea unei imagini de ansamblu, monitorizarea dimensiunilor cheie și a variabilelor cele mai relevante ale capacității administrative, identificarea și evidențierea punctelor forte, punctelor slabe și a evoluțiilor. Pentru cea mai bună utilizare a acestor instrumente este esențial să se stabilească proprietatea asupra acestor instrumente și capacitatea de a le utiliza cu regularitate.

Sistemele electronice

Evaluarea sistemelor electronice pentru schimbul de date a oferit răspunsul la ultima întrebare de evaluare a exercițiului de evaluare ex-ante – Întrebarea III.1 – și a urmat aceeași logică ca cea utilizată pentru Întrebarea II.1, cu o evaluare inițială aferentă perioadei 2007-2013 și o actualizare a acesteia la sfârșitul procesului de elaborare a Acordului de Parteneriat.

Metodologia propusă a inclus analiza documentară cu metodele calitative și cantitative, consultările și controale ale plauzibilității cu toate părțile interesate și experții din sector.

Evaluarea a început cu analiza documentară care s-a concentrat pe noile regulamente emise de către Comisia Europeană, procedurile și reglementări aflate în vigoare și documentarea privind sistemele electronice pentru schimbul de date. Evaluatorii au adăugat la rezultatele analizei documentare informațiile colectate din interviuri cu administratorii sau coordonatorii sistemelor electronice analizate.

La finalizarea primei evaluări, s-a dovedit că există toate piesele cheie în raport cu cadrul legal național menit să sprijine îndeplinirea cerințelor de e-Coeziune – acestea sunt reglementate de legile românești în vigoare referitoare la: semnătura electronică, arhivarea documentelor electronice, datarea electronică a documentelor și protecția datelor cu caracter personal.

În ceea ce privește îndeplinirea cerințelor minime care decurg din noul Regulamentul privind Dispozițiile Comune pentru perioada de programare 2014-2020, singura arie de preocupare rămâne cerința specifică de e-Coeziune – pentru „*punerea în aplicare integrală a schimbului electronic de date între autorități și beneficiari*”. La finalizarea primei evaluări, precum și în timpul actualizării [la sfârșitul lunii decembrie 2014], sistemele electronice existente

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

nu au acoperit în întregime această cerință. Prin urmare, problema trebuie încă să reprezinte o prioritate pentru autorităților române competente.

Ca imagine de ansamblu, sistemele electronice sunt stabilite și îndeplinesc cerințele minime. Cu toate acestea, toate sistemele ar putea să beneficieze de îmbunătățiri din punctul de vedere al calității și funcționalității. Din punct de vedere tehnic, toate sistemele se dovedesc a fi satisfăcătoare, cu doar două excepții specifice unde sunt necesare îmbunătățiri:

- toate sistemele trebuie să-și îmbunătățească portofoliul de rapoarte predefinite, cu scopul de a produce acele rapoarte de care au nevoie utilizatorii lor specifici, mai ales cerința de a îmbunătăți rapoartele specifice predefinite cerute de utilizatori, în funcție de nevoile lor individuale și specifice;
- toate sistemele ar beneficia foarte mult de pe urma unei revizuirii majore în ce privește caracteristicile / funcționalitățile și conținutul de date ca atare, pentru a deveni mai orientate către utilizator.

Aceste două concluzii din urmă au continuat să fie valabile în urma recente actualizări a evaluării de la finele anului 2014.

Planul de Evaluare final pentru Acordul de Parteneriat 2014-2020

Ca rezultat final al evaluării ex-ante a fost cerința de asistență în dezvoltarea unui plan de evaluare care să acopere întreaga perioadă de implementare a Acordului de Parteneriat. Planul de evaluare a fost elaborat de către Ministerul Fondurilor Europene cu contribuții din partea evaluatorilor ex-ante. Dezvoltarea sa a urmat un proces interactiv care a inclus:

- un sondaj on-line a fost transmis tuturor membrilor Comitetului Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat⁴ la sfârșitul lunii august și începutul lunii septembrie 2014; participanții au fost întrebați despre opinia lor cu privire la subiectele incluse în proiectul planului de evaluare, despre disponibilitatea de a participa în Comitetele de Coordonare a Evaluării, cât și despre nevoile de formare;
- un focus grup destinat Planului de Evaluare a Acordului de Parteneriat a avut loc la București, în data de 02.09.2014; participanții au fost atât reprezentanți ai Autorităților de Management cât și practicieni din domeniul evaluării; participanții la focus grup au discutat cerințele de evaluare, temele, întrebările, nevoile de formare, sursele de date, precum și metodele care urmează să fie incluse în planul de evaluare.

Ca urmare a acestui proces interactiv, toate temele de evaluare incluse în Planul de Evaluare au fost discutate și confirmate de un număr mare de reprezentanți ai factorilor interesați.

Planul în sine răspunde cerințelor privind efectuarea evaluărilor în faza de implementare de către fiecare stat membru al Uniunii Europene. Acesta conține justificarea, temele, abordarea, bugetul, calendarul și întrebările de evaluare.

Rezumatul răspunsurilor la întrebările de evaluare

I.1 (a) Există o analiză adecvată a disparităților și nevoilor de dezvoltare, cu referire la obiectivele tematice și acțiunile cheie definite în Cadrul Strategic Comun și țintele stabilite în recomandările incluse în Articolul 121(2) din Tratat și recomandările Consiliului conform Articolului 148(4) din Tratat?

Analiza este structurată pe baza celor cinci provocări de dezvoltare, care sunt apoi clar legate de obiectivele tematice în răspunsul strategic, astfel încât relația cu acestea este explicită. Deși nivelul de analiză variază din punct de vedere calitativ, există o analiză adecvată a disparităților și a nevoilor de dezvoltare care să satisfacă acest criteriu.

I.1 (b) Cum a fost luat în considerare principiul parteneriatului în procesul de elaborare a AP?

Principiul parteneriatului a fost respectat în dezvoltarea formală a Acordului de Parteneriat cu toți factorii interesați, membrii în Comitetul Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat și grupurile de lucru, consultare activă și discuții între ministerele de resort, programatori și alți factori interesați.

⁴ Comitetul Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat. Include, de asemenea, partenerii sociali.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

I.2 Sunt propuse în Acordul de Parteneriat cele mai potrivite programe operaționale și obiective tematice?

Selecția programelor operaționale, justificarea și legătura acestora cu obiectivele tematice sunt clar exprimate în Secțiunea 1.3 a Acordului de Parteneriat. Programele Operaționale alese sunt logice și acoperă toate obiectivele tematice. România trebuia să abordeze toate cele 11 obiective tematice, conform Documentului de poziție al Comisiei Europene. Anexa 2 a documentului identifică în mod clar cele 11 obiective și posibilele priorități pentru finanțarea din acestea.

I.3 Sunt selectate pentru fiecare obiectiv tematic, cele mai adecvate rezultate pentru fiecare fond al Cadrului Strategic Comun?

Există, în general, o legătură între prioritățile de investiții și rezultatele așteptate. Într-o serie de cazuri, rezultatele ar putea fi reformulate pentru a le relaționa mai bine de prioritățile de finanțare propuse și nevoi. Cu toate acestea, majoritatea acestor chestiuni, dacă nu sunt abordate în cadrul Acordului de Parteneriat, sunt furnizate mai în detaliu la nivelul Programului Operațional.

I.4 Sunt adecvate alocările propuse pentru fiecare Program Operațional (PO) și obiectiv tematic?

Cerințele de concentrare tematică stabilite în regulamentele Fondului European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European sunt îndeplinite, deși cerințele pentru alocările aferente Fondului Social European și dezvoltării urbane durabile trebuiau să fie în continuare detaliate, la fel ca alocarea de resurse pentru schimbările climatice. În comparație cu nevoile identificate și distanța față de obiectivele strategiei Europa 2020, opinia evaluatorilor ex-ante a fost că fondurile alocate au fost insuficiente pentru obiectivele tematice 1, 2 și, în mai mică măsură, pentru 10.

I.5 Este dezvoltarea teritorială abordată în mod adecvat?

Față de versiunile precedente, versiunea finală a Acordului de Parteneriat este mult mai clară cu privire la utilizarea inițiativei Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității, Investiții Teritoriale Integrate Delta Dunării și Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării. Acordul de Parteneriat ar fi putut beneficia de o legătură mai clară între Secțiunea 3 și Secțiunile 1.1 și 1.3. Programul Operațional regional a servit pentru a clarifica majoritatea aspectelor neclare / restante.

I.6 Cum sunt adresate nevoile specifice ale zonelor geografice cele mai afectate de sărăcie sau ale grupurilor țintă cu risc de discriminare sau excludere, având în vedere comunitățile marginalizate?

Acordul de Parteneriat a identificat și analizat grupurile vulnerabile în diferitele secțiuni ale documentului. Deși o secțiune dedicată nevoilor geografice specifice este prezentă, evaluatorii ex-ante se așteptau la abordări mult mai clare și concrete față de problemele identificate. Prioritățile și măsurile au rămas destul de generale.

I.7 Cum vor fi utilizate noile forme de sprijin (instrumentele financiare)?

Acordul de Parteneriat dezvăluie intențiile de a utiliza instrumente financiare în următoarea perioadă de programare pentru patru obiective tematice (1, 3, 4 și 8). Aceasta este o evoluție de la o poziție inițială de utilizare a instrumentelor financiare în cadrul obiectivului tematic 1 și 3. Justificarea pentru utilizarea instrumentelor financiare este construită în jurul problemei cheie a accesului dificil la finanțarea întreprinderilor mici și mijlocii și antreprenorilor, și a dificultăților administrațiilor publice locale de a finanța intervenții de eficiență energetică a clădirilor. Analiza acoperă principalele probleme legate de accesul dificil la finanțare și oferă o justificare suficientă pentru a susține utilizarea și potențialul acestei forme de sprijin.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2007 - 2013

I.8 Sunt adecvate politicile necesare îndeplinirii condiționalităților ex-ante? În ce mod aceste politici contribuie la implementarea eficace a intervențiilor? Există vreo coerență și sinergie între aceste politici?

În ceea ce privește politicile privind condiționalitățile ex-ante, procesul din cadrul Ministerului Fondurilor Europene pentru monitorizarea progresului, asistenței și consilierii ministerelor de resort pentru îndeplinirea condiționalităților ex-ante a fost stabilit, a fost funcțional și bine susținut de către Guvern / factorii de decizie la nivel înalt.

Deși nu a fost dificil pentru majoritatea ministerelor de resort să identifice în mod clar și să își execute responsabilitățile pentru îndeplinirea condiționalităților, planurile de acțiune și monitorizarea Ministerului Fondurilor Europene au ajutat în adresarea majorității problemelor. Continuă să existe condiționalități semnificative și neîmplinite care trebuie îndeplinite, cu termene care se extind de-a lungul următorilor ani.

II.1 Este capacitatea administrativă a autorităților și beneficiarilor suficientă pentru o implementare adecvată a fondurilor CSC?

Capacitatea administrativă a autorităților și beneficiarilor este o provocare serioasă pentru punerea în aplicare efectivă a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții. Deși s-au făcut progrese, mai sunt necesare îmbunătățiri semnificative. Provocarea pentru autoritățile române este de a găsi soluțiile adecvate pentru îmbunătățirea capacității administrative și a performanțelor în sistemul de management responsabil pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții, într-un mediu în care progresul în îmbunătățirea întregului sistem public este lent și nesigur. În perioada 2007-2013, măsurile de îmbunătățire a capacității administrative a sistemului de management al Fondurilor Europene Structurale și de Investiții au fost stânjenite de slăbiciunile sistemice ale administrației publice românești.

România se prezintă bine în ceea ce privește conformitatea, cum ar fi crearea unor structuri, formalizarea cooperării, crearea de instrumente și sisteme, dar funcționarea sistemului per ansamblu rămâne slabă.

III.1 Sunt suficiente reglementările și procedurile aflate în vigoare pentru schimbul de date solicitat de noile regulamente? În ce măsură sistemele electronice sunt suficient de cuprinzătoare? În ce măsură sistemele electronice corespund elementelor-cheie din lista de verificare care urmează a fi întocmită de evaluatori (ușurința utilizării, reducerea poverii administrative, agregarea datelor, calitatea datelor, opțiunile de căutare, disponibilitatea datelor în timp util, securitatea datelor etc.)?

La finalizarea primei evaluări intermediare erau stabilite toate elementele-cheie privind cadrul legal național care ar trebui să sprijine îndeplinirea cerințelor de e-Coeziune – acestea sunt reglementate prin legile existente din România cu privire la: semnătura electronică, arhivarea documentelor electronice, marcajul temporal electronic al documentelor și protecția datelor cu caracter personal.

Sistemele electronice existente nu au acoperit în întregime această cerință. Prin urmare, problema trebuie încă abordată de autorităților române competente.

În ceea ce privește îndeplinirea cerințelor minime care decurg din noile reglementări ale Comisiei Europene pentru perioada de programare 2014-2020, singurul sector care prezintă probleme, rămâne cerința specifică de e-Coeziune – pentru „implementarea deplină a schimbului electronic de date între beneficiari și autorități”. Sistemele electronice existente nu au acoperit această cerință. Prin urmare, pe această problemă trebuie să se concentreze autoritățile române.

Per ansamblu, sistemele electronice sunt implementate, îndeplinesc cerințele minime. Totuși, pentru toate sistemele este necesară îmbunătățirea calității și funcționalității acestora.